

tedir. Ancak 1846 sayılı kanunun yazılış tarzını başka başka anlayışlara yol verdiği anlaşılmakta ve pek eski zamanlarda yapılmış ve bir çok eklemelerle şimdiye kadar hükümleri devam edegelmiş olan haremrah kararnamesi de bu günkü eksiklikleri karşılayacak ve dolduracak bir halde olmadığından, bunun ve 1846 sayılı kanunun yerine memurlar için yeni ve bütün bu işlerde karşılanan güçlükleri başaracak bir (yol parası) kanununun çabukça ortaya çıkarılması lâzımdır.

4 — Eski hükümler zamanında bağlanmakta olan mazuliyet maaşları da, ötedenberi tekaüd ve yetim aylıkları gibi zat maaşlarından sayılmakta olduğundan, 1932 senesinde bağlanan bu aylığın daha evvelki senelere aid birikmişleri için 1932 yılı bütçe kanununun 11 nci maddesi hükmüne uyularak Hazine tahvili verilmeyeceği hakkında Divanı muhasebatça verilen karar yerinde görülmüştür .

5 --- Aylıklarda yapılan arttırmalarla kendilerine yeni bir iş verilenlere bağlanacak aylıklar hakkındaki emir ve kararların taşıdıkları günlemeçten sonrası için sayılması lâzımgeleceğine göre Divanı muhasebatça yapıldığı bu fıkrada yazılı muamele kanun ve kararlara uygun görülmüştür.

Kânunuevvel 1933 : şubat 1934 aylarına aid Divanı muhasebat raporları hakkında

(*Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 27/XII/1934 - Sayı : 2891*)

No.

838 .

Kânunuevvel 1933: şubat 1934 aylarına aid Divanı muhasebat raporları hakkında Divanı muhasebat encümenince ittihaz olunan aşağıdaki mukarrerat tasvib edilmiştir (*Cild 23 - Sayıfa 336 ve Cild 25 - Sayıfa 62,103,178*):

15 kânunuevvel 1934

1 — Tekäüd ve yetim aylıklarının muhasbei umumiye kanununun 93 ncü maddesi hükmünce zaman geçmesi suretile haktan düşüb düşmemesi tefsir ile kestirilmeğe değer işlerden görülmüştür.

2 — Sahibleri bulununcaya kadar emaneten eytam idarelerince alınmış olan paralar hakkında da 2048 sayılı kanun hükümlerine göre muamele yapılması tefsir ile kestirilmeğe değer işlerden görülmüştür.

3 — 726 numaralı kanun, umumî seferberliğin ilânından son teşrin 1340 başlangıca kadar Hükümetçe kullanılmış olan deniz vasıtalarının kiralarile bunlardan batan veya sakatlananların ödenecek kıymetlerinin mahsubu umumî kanununa göre ödenmesi lâzımgeleceğini emretmekte bulunduğundan bu gibi borelarm 459 sayılı mahsubu umumî kanununda yazılı olduğu üzere yirmi sene müddetli tahvil ile ödenmesi lâzımgeleceği yolunda bu fıkrada yazılı düşünce yerinde görülmüştür.

4 — Kadastro işlerinde çalıştırılan tapu memurlarına iğreti memurlar gibi yol parası verilmesi lâzımgeleceği hakkında Divanı muhasebatın bu fıkrada yazılı düşüncesi, yerindedir.

5 — Divanı muhasebateca yapıldığı bu fıkra yazılı bulunan red muamelesi yerinde görülmüştür.

6 — Yabancı memleketlerde yolculuk yapan memurlar için kanun, birinci mevki ekspres ve yatak parası verilmesini kabul etmiş olmasına göre, Hariciye memurlarının bu suretle yapmış oldukları yol masraflarının ödenmesi lâzımgelceği ve her hangi bir sebeble birinci mevki yerine ikinci mevki bilet parası verilmek istenilmesi doğru olmadığı cihetle, Divanı muhasebateca yapıldığı bu fıkra yazılı red muamelesi kanuna uygun görülmüştür.

7 — 1932 yılı bütçe kanununun 26 nci maddesi hükmünün dışında yalnız muallimler bırakılmış olup, Maarif müdürlüğü ise muallimlik olmadığı için, bir muallim veya mekteb müdürünün vekâleten yaptığı maarif müdürlüğü için alacağı vekâlet maaşının da, sözü geçen 26 nci maddeye göre hesaplanması lâzımgelceğinden Divanı muhasebateca yapıldığı bu fıkra yazılı red muamelesi yerinde görülmüştür.

8 — 1683 sayılı tekaüd kanununun 6 nci maddesi, tekaüd maaşlarının en çok ne kadar bağlanabileceğini göstermiş olup, ister birinci defa tekaüd olanlara ve ister tekaüd olduktan sonra bir iki defa tekrar işte kullanılanlara sonraki hizmetlerle beraber bağlanacak tekaüd maaşlarının, kanunun sözü geçen 6 nci maddesinde yazılı miktarı geçmemesi lâzımgeldiğinden Divanı muhasebateca yapılmış olduğu bu fıkra yazılı red muamelesi kanuna uygun görülmüştür.

Muamele vergisi kanununun 2 nci maddesinin (0) fıkrasının tefsire muhtac olmadığı hakkında

(*Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 25/XII/1934 - Sayı : 2889*)

No.
839

Muamele vergisi kanunu, esas olarak, kuvvei muharrike ile çalışanlarda beş beygirden fazla kuvvet kullananları, ve kuvvei muharrikesiz çalışanlarda on ameleden ziyade işçisi olanları, bu vergi ile mükellef tutmuştur.

Yalnız kuvvei muharrikesi beş beygir kuvvetinde veya yine yalnız ameleli on olan bir müessesede, mükellefiyet mevzuuna girdiğine göre, her ikisi bir yerde toplanan bir müessesede bu mükellefiyet hadlerinden biri tam, diğeri noksan da olsa mükellefiyet mevzuunun kanunî şartlarından birini haiz olan bu gibi bir müessesede noksan görülen kısımdan dolayı o müessesenin mükellefiyet mevzuu haricinde kalmasına bir sebep teşkil etmez. Esasen kuvvei muharrikesi olan her müessesenin az çok amele de kullanması tabii bulunduğundan matrahın tayininde her iki şıkkın birden mütalea edilmesi icab eder.

Kuvvei muharrike kullanmayan müesseselere gelince, bunlar hakkında fıkranın hükmü esasen çok sarih olduğundan iltibasa mahal verecek bir cihet görülemediği ve binaenaleyh fıkra tefsire muhtac bulunmamıştır (*Cild 25 - Sayfa 28,138,178*).

15 kânunuevvel 1934